

KÖZÉPKORI EGYETEMES TÖRTÉNELEM SZEMINÁRIUM – A középkori Nyugat-Európa a 10-12. században: társadalom, vallás, mindennapi élet.

Osztatlan tanárképzés, II. évfolyam | 2025/26. tanév, I. félév
Debreceni Egyetem | Bölcsészettudományi Kar | Történelmi Intézet

SZEMINÁRIUMI TEMATIKA

A KURZUS ADATAI

Kód | BTTR721OMA
Időpont | Kedd, 8 óra
Hely | 314. terem
Oktató | Ónadi Sándor
onadi.sandor@arts.unideb.hu

A KURZUS TELJESÍTÉSE

- Minden témához kapcsolódó online villámtesztek teljesítése legalább 70%-ra az elearning-ben
- A 7. és 12. órán online zárthelyi dolgozat
- Referátum megtartása
- Részletesebben tájékoztatás a kurzus elearning-oldalán!

A KURZUS TEMATIKÁJA ÉS IDŐBEOSZTÁSA

1.	2025. szeptember 9.	Tájékoztatás a kurzus tartalmáról és teljesítéséről
2.	2025. szeptember 16.	A forráselemzés módszerei
3.	2025. szeptember 23.	A középkori nyugat-európai társadalom jellegzetességei <i>referátum: Adalberon, Laon püspöke: A három ordo</i>
4.	2025. szeptember 30.	Demográfiai változások az érett középkorban <i>referátum: Mezőgazdaság átalakulása</i>
5.	2025. október 7.	A pápaság és az egyház intézményei az érett középkorban <i>referátum: A gregorián reform</i>
6.	2025. október 14.	Szerzetesrendek és eretnekmozgalmak az érett középkorban <i>referátum: A bencés regula, Katharok</i>
	2025. október 21	Őszi szünet
7.	2025. október 28.	Zárthelyi dolgozat I.
8.	2025. november 4.	Népi hiedelmek, laikus vallásosság <i>referátum: A Szent Jakab-út</i>
9.	2025. november 11.	Forráselemzés: II. Orbán pápa beszéde a clermont-i zsinaton <i>referátum: Az 1054. évi egyházszakadás</i>
10.	2025. november 18.	Lovagi kultúra: Krisztus katonájának születése <i>referátum: Clairvaux-i Szent Bernát – Az új lovagság dicsérete</i>
11.	2025. november 25.	Mindennapok, életmód <i>referátum: tetszőleges téma</i>
12.	2025. december 2.	Zárthelyi dolgozat II.
13.	2025. december 9.	A félév értékelése, érdemjegyek kiosztása.

ÁLTALÁNOS SZAKIRODALOM (A REFERÁTUMOKHOZ SZÜKSÉGES SZAKIRODALOM AZ ELEARNING FELÜLETEN)

- Angi János–Bárány Attila–Orosz István–Papp Imre–Pósán László: Európa a korai középkorban (3–11. század). Debrecen, 1997.
- Angi János–Barta János–Bárány Attila–Orosz István–Papp Imre–Pósán László: Európa Az érett és kései középkorban (11–15. Század). Debrecen, 2001.
- Katus László: A középkor története. Bp., 2000.
- Klaniczay Gábor szerk.: Európa ezer éve I–II. Bp., 2004.
- Sz. Jónás Ilona: Középkori egyetemes történeti szöveggyűjtemény. Bp., 1999.
- Aron Jakovlevics Gurevics: A középkori népi kultúra. Bp., 1987.
- Kulcsár Zsuzsanna: A középkori élet. Bp., 1964.
- Pósán László: Mindennapi élet a középkortól a felvilágosodás koráig I. Debrecen, 2023.